

סיכום מפגש שני מועצה ציבורית, 17/8/20

*המלצה קונקרטיית ונקודתית

כיצד מסבירים את מודל הרמזור

- השיח השלילי (עונש, סגר, מגבלות) נכשל, צריך לאמץ שיח חיובי (הקלות, רשויות ירוקות וכד').
- השימוש בארבעה צבעים במודל הרמזור אינו אינטואיטיבי במיוחד לאור שמו של המודל, במידה וישנו יתרון בריאותי/ניהולי משמעותי למודל של ארבעה צבעים חייבים להשקיע בהסברה של רציונל זה.
- צריך לזכור שהחולים והתושבים הם אנשים, וכאנשים כדאי להימנע מתייגם כ"אדומים" ולרכך את ההגדרות. השימוש בצבעים אדום וירוק הוא בעל קונוטציה חיובית/שלילית מובהקת, הומלץ להשתמש במספרים על מנת לנטרל את תחושת הפרס/עונש ולהתמקד ברמת תחלואה המצריכה מענים שונים. מנגד נאמר כי דווקא האינטואיטיביות של רמזור שצבעיו ברורים לכל היא יתרון משמעותי.
- הציבור לא מאוד מודאג מסכנת ההידבקות – צריך להבין אם הסיבה לכך היא חוסר היכרות עם השלכות המחלה או התמקדות של הפרט בסכנות לעצמו ולא בסכנות לחברה או לדור המבוגר. בהתאם צריך להשקיע בהסברה של סכנות אלה.
- ילדים יכולים להוות כלי הסברה אפקטיבי מאוד, **צריך לקיים האקטון שיתמקד בשאלה איך נעזרים בילדים ונוער למלחמה בקורונה.**

כיצד מתמרצים באופן אפקטיבי רשויות ותושבים לקחת אחריות על מיגור הקורונה

- צריך למצוא דרך לתת פידבק מידי לפעולות הרשות וליצור קשר ישיר בין פעולה לתוצאה – כמות החולים מהווה פידבק על התנהגות של שבועיים קודם לכן. מוכרחים למצוא בנוסף מדדים הנותנים פידבק ישיר – שיעור ציות יומי להנחיות (סקרים), כמות בדיקות יומית וכד'.
- רשויות מוכרחות להיות מתומרצות גם על פי רמת הקושי עמה הן מתמודדות. הצעה לשני דשבורדים המאפשרים השוואה בין רשויות: דשבורד של רמת תחלואה או של שינוי ברמת התחלואה בשבועיים האחרונים (קריטריונים אפידימיולוגיים) ודשבורד של אתגרי הרשות (על פי קריטריונים סוציולוגיים, גיאוגרפיים ופיננסיים).
- הצעה למתן פרסים לרשויות מצטיינות במניעת קורונה על פי מאמצי הרשות, נתוני הפתיחה של הרשות ותוצאות הרשות.
- צריך להשקיע בהעברת תחושת האחריות לאזרח הקטן וליצירת תחושת קולקטיביות (ארצית ורשותית) על ידי רדוקציה של מעבר בין צבעים לפעולות שהפרט צריך לעשות על מנת להימנע ממעבר מכתום לאדום, הקמת קבוצות קהילה לקידום שמירה על הנחיות וכד'. "אדם שגר ברשות אדומה לא הולך לבקר את סבא וסבתא"

- טיפול באי הציות מתמקד כיום בתסמין ולא במחלה. צריך לזהות את הסיבות לחוסר הציות (קושי כלכלי, חשש מסטיגמה על חולים, חוסר אמון, חוסר ידע וכד') ולטפל בהן.
- ככל שיחידת הניתוח קטנה יותר יש יותר תחושת אחריות וערבות הדדית, דירוג שכונות על פי מודל הרמזור יגביר את מוטיבציית הפרט.
- הדרך האפקטיבית ביותר לאכיפת בידוד היא על ידי הסביבה – אנשים לא יסכימו לקבל הפרת בידוד המסכנת אותם. צריך לחשוב על תמריצים לבידוד של אנשים.
- הגדרת תוקף ברור לכל הנחייה ומגבלה על מנת לייצר ודאות ולאפשר הסתגלות של האזרחים.

כיצד ניתן לשפר את מודל הרמזור

- צריך לקחת בחשבון שברשות ירוקה, הסכנה להדבקה המונית גבוהה יותר בהתאם להקלות, אי לכך חייבת להיות השלכה על רמת הריזיקה שמצופה מהפרט לקחת על עצמו. עולות שאלות לגבי מעבר של אנשים מערים אדומות לירוקות למשל בהתייחס להתקהלויות ביישובים ירוקים על מנת לצמצם סכנה, או להגדיר כללי התנהגות למעבר בין רשויות בצבעים שונים.

כיצד מסייעים לרשויות לעמוד במשימותיהן

תפיסות בנוגע להקצאת הסיוע

- רשויות לא צריכות לקבל כלי מוגדר אלא סלים כלים מתוכו הן יכולות לבחור. קיים מתח בין מתן גמישות לבין צורך בהכוונה של הרשויות, הסל צריך להציע מגוון מחד (שיאפשר לרשות לקבל החלטות עבור עצמה) אך גם הכוונה לכיוונים נכונים לפתרון.
- דיפרנציאציה של הסיוע על פי אתגרי הרשות - הסיוע לרשויות עם נתוני פתיחה מאתגרים יותר חייב להיות גדול יותר – קיבוץ אדום יצליח להתמודד גם ללא סיוע משמעותי, עיר צפופה לעומת זאת חייבת לקבל סיוע עוד בשלב הצהוב ואולי אף הירוק.
- יש להוסיף את המילה "מניעה" לתפקידי הרשות ובהתאם הכלים צריכים להיות גם מניעתיים כשהרשות עוד ירוקה. למשל: הצללה והתקנת מקומות ישיבה במרחב הפתוח על מנת לתעל מפגשים למרחבים פתוחים, פתיחת מתנסים ומבני ציבור לשימוש הקהל הרחב למניעת התקהלות במבנים קטנים וכד'.
- על מנת שראש רשות ירגיש אחריות על מניעת תחלואה הוא מוכרח לקבל סמכות ויכולת השפעה – ראש הרשות מוכרח לקבל ציר ישיר ומהיר לכלל משרדי הממשלה הרלוונטיים (חינוך, בריאות, רווח, בט"פ, משטרה וכד') וכן העברת סמכויות באופן זמני ממשרדים אלה לראש הרשות. "רק מי שיקבל את הקרדיט על ההצלחה או הכשלון, ייקח אחריות"
- חלק מהכלים צריכים להינתן ברמה אזורית ולא רשותית (ניתן לשקול שימוש באשכולות), גם בגלל אתגרי ישימות (היעדר יכולת להתנהל מול 257 רשויות) וגם בגלל אפקטיביות רבה יותר בתחומים מסוימים להתנהלות אזורית.

כלי סיוע

- **הקמת פלטפורמה לשיתוף והפצת פרקטיקות מוצלחות** בהתאם לאופי הרשות ומצב התחלוא בה – כיום כל רשות מנסה להמציא את הגלגל בעצמה, פיילוטים רבים ברשויות שונות יאפשרו מציאת פרקטיקות מיטביות.
- **הקצאת מלוניות רשותית בהתאם לצפיפות הרשות ולמצב התחלואה** – יש רשויות שהמלוניות הן הכלי האפקטיבי היחיד בהן.
- רשויות צריכות כלי נוח ויעיל לתקשור שוטף עם התושבים לשם הסברה. מומלץ לצמצם הסברה לאומית ולתקצב בהתאם הסברה מקומית.
- תקצוב רכבי סיור עירוניים להגברת תחושת הנוכחות האכיפתית ולמניעת התקהלויות.
- כל עיר או אזור צריך לקבל פרוייקטור קורונה רשותי/אזורי, זה יאפשר ניהול אחיד ויעיל מחד והתגברות על לחצים פוליטיים מאידך.

דברים שעלולים לפגוע בתחושת ההוגנות/המובנות של הרשויות/התושבים

- יש לקחת בחשבון שישנם מקומות המועדים להתקהלויות של תושבים מחוץ לרשות (חופים, אתרי טבע ותרבות). ייתכן שניהולם צריך להתרחש ברמה הארצית.
- הגבלת המסכות היא הגבלה לא קוהרנטית ולעיתים אף מזיקה – (1) דרישה למסכות במרחב הציבורי מביאה בפועל למפגשים חברתיים בתוך מבנה על מנת להימנע מעטיית מסכות – אם רוצים תמרץ אנשים להיפגש במרחב הפתוח צריך לבטל את חובת המסכות במרחב הפתוח. (2) אם אכן מסיכות מקטינות את סכנת ההידבקות, לא ייתכן שהן אינן מהוות קריטריון נוסף לחובה/פטור מבידוד בעת היחשפות לחולה. (3) אדם שאוכל ומסיים לאכול, אין הגיון בכך שיחזיר את המסכה (4) שוני בין גילאים בחובת המסכות – אי אפשר לדעת מה גיל הילד ללא היכרות איתו.
- מחד צריך לחדד את חשיבות ההיבדקות הציבורית לשם קטיעת השרשראות, מנגד אין טעם לעודד אנשים להיבדק כאשר אין מספיק בדיקות – כיום מאשרים בדיקה רק למי שיש לו חום או מספר תסמינים יחד, כל עוד המדיניות הזו לא משתנה, הדגשת חשיבות הבדיקות נתפסת כלא אמינה.

